

Cròniques del món

Un grup de sahraus s'enfronten a la pol·lècia als carrers d'al-Aaiun, després de saber de l'assalt al campament de Gdeim Izik.

El Sàhara Occidental torna a sagnar

RABAT ■ Erena Calvo

Demanen feina, un habitatge, accés a la sanitat, a les universitats i poder beneficiar-se dels recursos naturals que el Marroc explota al Sàhara Occidental, al territori que fou colònia espanyola fins l'any 1975. Per reivindicar aquestes demandes, més de 20.000 sahraus es van exiliar a 15 quilòmetres d'al-Aaiun, capital administrativa del Sàhara Occidental, fa més d'un mes. Allà van aixecar un campament, el de Gdeim Izik, on vivien en 7.500 haimes. Mentre negociaven amb el govern marroquí, dilluns a la matinada les forces de l'ordre marroquines van entrar sobtadament al campament i el van desallotjar. Tot i que el Marroc assegura que l'operació va ser pacífica, els sahraus

diuen que foren atacats amb bales de goma, gasos lacrimògens, porres, aigua calenta i la imponent presència de les metralleres. De moment, el Marroc compta una desena de morts entre les forces d'ordre del país. Els sahraus, al seu torn, en el moment de tancar edició, només havien confirmat la mort d'una persona, per bé que no dubtaven que així que es pogués fer un recompte hi hauria més víctimes. "Molts dels qui van venir del campament expliquen que van veure joves cremats i que els seus cossos semblaven no tenir vida", va assenyalar l'activista Galia Djimi. La incògnita, ara per ara, és saber com afectarà aquest incident el conflicte que enfronta el Front Polisario amb el Marroc. De fet, dos dies abans de

l'assalt, el Marroc havia celebrat el 35è aniversari de la Marxa Verda, l'acció amb què el rei Hassan II, acompanyat de més de 300.000 marroquins, es va annexionar el Sàhara Occidental. I aquell mateix dilluns les Nacions Unides havien previst la tercera reunió informal de les negociacions entre el govern marroquí i el Front Polisario, estancades des de fa més de dos anys. Ni els uns ni els altres no van renunciar a asseure's cara a cara a Nova York per tal de no ser acusats de blocar el procés, però, com era previsible, en un clima tan hostil, les converses no van avançar. Mentre el Front Polisario i el Marroc es veien les cares, centenars de sahraus sortien als carrers d'al-Aaiun amb proclames indepen-

“Hi havia sang pertot arreu”

Silvia Garcia

Membre de l'Associació Sahara Thawra

—Vos éreu al campament de Gdeim Izik, prop d'al-Aaiun, quan va ser desallotjat per l'exèrcit marroquí. Com va anar tot?

—Dilluns [8 de novembre] a la matinada va ser un horror. A dos quarts de 6 vam sentir les alarmes. Jo vaig pujar a una teulada per poder enregistrar-ho tot. Vaig veure un helicòpter i vaig sentir missatges que ordenaven de desallotjar el campament. Tot seguit van aparèixer centenars de cotxes i es van desplegar els antiavalots. Vaig haver de baixar d'on era perquè em van començar a tirar pedres. Després van venir els atacs amb gasos lacrimògens. A molts sahrauís els cremava la cara, els ploraven els ulls i s'asfixiaven.

—Vau veure si hi havia ferits greus?

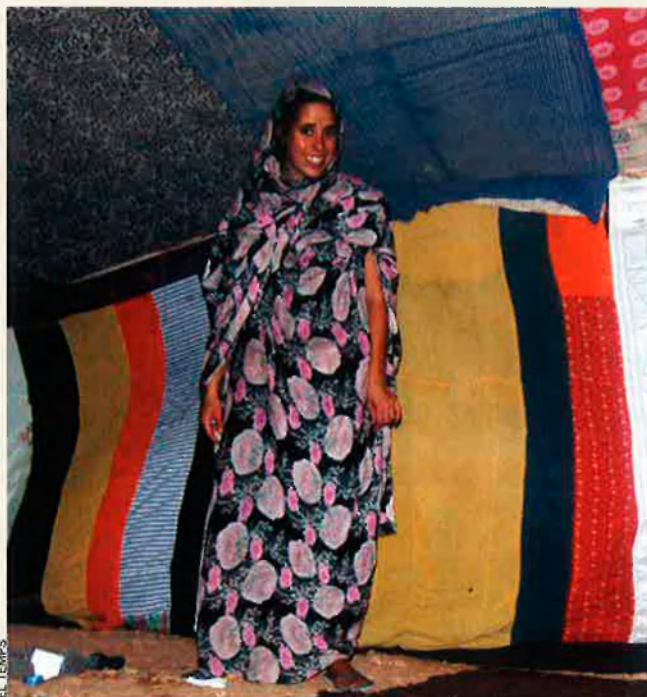
—Hi havia molts ferits i molta sang pertot arreu. La meva *melfa* [vestimenta tradicional sahrauí] n'era plena. Vaig mirar de protegir un grup d'unes cinquanta dones i una dotzena de nens petits amb uns homes sahrauís, però els soldats ens ho van impedir, fent un passadís i colpejant-nos a nosaltres. Després van obligar els homes a estirar-se a terra i els van pegar. Els soldats, armats amb metralladores, van ficar-los en un cotxe i no n'he tornat a saber res més.

—Les imatges mostraven un campament incendi- at...

—Vaig veure com els soldats saquejaven el campament. No contents amb la seva massacre, van entrar a les haines per robar tot allò que els va interessar. Quan no hi va quedar res d'aprofitable, van cremar i van destrossar les tendes. Vaig sortir del campament amb uns sahrauís i vam caminar pel desert fins a arribar a al-Aaiun, a uns 15 quilòmetres. Allà vaig veure carrers tallats i barricades fetes amb pedres pertot arreu. La nit de dimarts hi va tornar a haver aldarulls i la policia va entrar a diverses cases.

—Què hi fèieu, vós, al campament sahrauí?

—Feia quinze dies que hi era. El setembre passat vaig acabar la carrera de periodisme, a Madrid. Des de la universitat vaig entrar en contacte amb moviments relacionats amb el Sàhara, però conec la qüestió des de fa temps perquè sóc canària. Hi ha molta proximitat entre ambdós

pobles. L'abril d'enguany, amb un grup de coneguts, vam crear l'associació Sahara Thawra, que significa 'revolució', i de llavors ençà he treballat amb ells. També em vaig moure força durant la vaga de fam d'Aminatu Haidar l'any passat a l'aeroport de Lanzarote.

—Què fareu, d'ara endavant?

—Tenint en compte que la premsa internacional no pot entrar a al-Aaiun, em quedaré un temps aquí, per continuar informant de què passa, però no sé fins quan. Faig fotografies i vídeos i els penjo a la web de l'associació. Val a dir que la nostra web ha tingut molts problemes des del desmantellament del campament. Fins i tot ens van tallar la connexió per entrebancar-nos la feina.

Erena Calvo
Rabat

dentistes. “Havien rebut la trucada dels seus familiars al campament, on hi havia dones, vells i nens; la població sahrauí va sortir en massa a protestar indignada”, explica Brahim, un jove

sahrauí. La resposta de la policia no va trigar. Tampoc les manifestacions de sahrauís unionistes i de ciutadans marroquins, amb banderes del país i fotos del monarca Mohàmmèd VI. “Va

ser una guerra entre els uns i els altres, cadascú armat amb allò que podia; hi ha hagut saqueigs, agressions i detencions, ha estat un autèntic infern”, va dir Brahim.

Els karenes fugen de Myanmar.

PEQUÍN ■ Miquel Toran

Eleccions de bandera. Dos dies després de les eleccions que es van dur a terme a Myanmar el 7 de novembre passat, quan encara no s'havien publicat els resultats oficials, un portaveu del partit titella de la junta militar, l'USDP, avançava a alguns mitjans que la seva formació esperava aconseguir el 80% dels escons en el nou parlament. Una declaració que no era pas cap notícia, perquè els comicis s'havien cuinat al gust dels militars des de feia mesos. Potser l'única sorpresa és que no s'hagin atorgat a ells mateixos el 99,9% dels vots. Diverses ONG, observadors internacionals i partits de l'oposició han acusat la junta militar d'haver comprat paperetes, d'haver intimidat poblacions, d'haver vigilat què votaven funcionaris i soldats rasos i d'haver canviat els resultats una vegada arribaven les urnes a la comissió electoral. Fins i tot, les eleccions no es van celebrar a tot el territori. Mesos enrere, la junta va anunciar que a les zones amb influència de les guerrilles ètniques no es portarien a terme els comicis per falta de llibertats. Aquesta mesura era la resposta dels militars a la negativa de la majoria de grups armats a integrar-se en les Forces de Protecció Fronterera (BGF), un instrument d'assimilació per a neutralitzar la influència dels principals grups ètnics: els xans, kaixins, karenis, mons, was i karenes. Una facció d'aquests darrers, el dia de les eleccions, va atacar un enclavament fronterer i va lluitar amb l'exèrcit de Myanmar durant tres dies, cosa que motivà la fugida d'unes 20.000 persones cap

a Tailàndia. Escaramusses d'aquesta mena són habituals entre forces armades oficialistes i les guerrilles federalistes, però en aquest cas el fet excepcional són els protagonistes rebels. Els karenes lluiten per obtenir més autonomia des del 1948, però el 1994 una facció budista (el DKBA) es va escindir de la cúpula cristiana (el KNU-DKNA) i d'aleshores ençà que col·labora amb l'exèrcit de la junta, s'ha integrat a les BGF i porta a terme accions armades contra els seus antics camarades. Ara una nova escissió dins la facció budista, anomenada Esquadró 5, ha tornat a la lluita per la resistència, farts de setze anys de col·laboracionisme que no ha portat millores substancials per al seu grup. Myanmar, l'antiga Birmània, on el 40% de la població forma part d'ètnies minoritàries, és un trencaclosques de grups ètnics sense nació, de nacions sense estat, que ni tan sols la mà de ferro de la junta no ha aconseguit unir per la força. La unitat nacional que representa l'estrella de la nova bandera, estrenada fa només dues setmanes, està en qüestió després d'unes eleccions que han volgut significar molt però en què ni tan sols s'ha fet un esforç per incloure les aspiracions autonomistes d'una bona part de la població.

ROMA ■ Míriam Díez

Berlusconi s'enfonsa. S'ensorra la Casa dels Gladiadors a Pompeia i s'enfonsen consensos a la ja desarticulada arena política italiana. Amb les amenaces de Gianfranco Fini a Silvio Berlusconi, renyant-lo i demanant-li directament la dimissió, s'eri-

Fini vol la dimissió de Berlusconi.

geix un lloc d'honor per al mediador padà federalista Umberto Bossi, líder de la Lliga Nord. A l'hora de tancar aquesta edició encara no havia tingut lloc el possible pacte granític entre Fini i Bossi. Tanmateix, Bossi, sempre concentrat a aixecar les cotes del federalisme i, per tant, movent-se d'acord amb això, és l'home clau i tot satisfet desitja que "Fini i Berlusconi tornin a parlar". Els qui ja parlen i criden són els ciutadans. El cap del govern ha estat molt mal rebut tant a Pàdua com a l'Aquila, i ja es preparen manifestacions contra el govern el 20 de novembre. Parlen de traïció i de fallida. Dins la mateixa Lliga Nord les bases antiberlusconianes comencen a parlar sense matisos. De moment, però, Berlusconi i Bossi no tenen majoria al Parlament, però tampoc no hi ha una majoria alternativa organitzada, si més no encara. El president del país, Giorgio Napolitano, demana passos "concrets" i "estabilitat" i no s'està d'expressar el seu malestar, com tampoc els bisbes italians, que mitjançant el seu president, el cardenal Angelo Bagnasco, defineixen el moment actual d'"angoixant, blocat i desorientat". Un ampli consens clama per convocar eleccions abans del mes de març o per quan la Lliga aconsegueixi les seves reclamacions. Les filigranes polítiques per mirar de salvar la legislatura demanen caps. Fini reclama el de Berlusconi. Bossi proposa a Fini que dimiteixi primer ell. Bossi colla per la reforma electoral i Fini es fa fort amb la hipòtesi d'un pol electoral de centre, que faria de bloc contra el PdL i la Lliga. Amb tot, Silvio Berlusconi no està acabat. Fini, que presideix el Parlament, amenaça de retirar els seus ministres del govern perquè amb Berlusconi no hi volen estar "ni un minut més". Fini ara espera a reunir-se amb Bossi, i si decideix de retirar la confiança al Cavaliere ho comunicarà quan Silvio Berlusconi torni de la reunió del G20 amb els grans de la terra. Berlusconi sense Fini no és res, però aguantaria. Ara bé, se li complica l'escenari si perd Bossi —en cas que Bossi decidís d'abandonar-lo i afegir-se, ja en plena crisi, als impulsors d'un nou govern.